

1. a) Hur många booleska funktioner $f(x, y, z)$ med 3 variabler uppfyller att $f(0, 0, 0) = f(1, 1, 1) = f(0, 1, 0)$
- b) Hur många booleska funktioner $f(x, y, z, w)$ med 4 variabler uppfyller att $f(0, 0, 0, 1) + f(0, 0, 1, 0) = f(0, 0, 1, 1)$ (boolesk addition)?
- a) Lösning: Antalet sådana booleska funktioner är 2^6 , ty om vi väljer funktionsvärdet $f(0, 0, 0)$, så har vi fixerat $f(1, 1, 1)$ och $f(0, 1, 0)$ också.
- b) Lösning: Antalet sådana booleska funktioner är 2^{15} , ty om vi väljer funktionsvärdena $f(0, 0, 0, 1)$ och $f(0, 0, 1, 0)$, så är även $f(0, 0, 1, 1)$ entydigt bestämt.

2. Låt $f(x, y, z) = xy + xz + (x + y)\bar{x}\bar{y}$ vara en boolesk funktion med tre variabler. Skriv funktionen på fullständig konjunktiv normalform

Lösning: skriv först upp tabellen för f .

x	y	z	$f(x, y, z)$
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	1

$$f = (x + y + z)(x + y + \bar{z})(x + \bar{y} + z)(x + \bar{y} + \bar{z})(\bar{x} + y + z)$$

3. Ange värdetabellen för den booleska funktionen $f(x, y, z) = \overline{\bar{x} + yz} + \overline{y + x\bar{z}}$

Lösning: $\overline{\bar{x} + yz} + \overline{y + x\bar{z}} = \bar{y} + x\bar{z}$ ger tabellen

x	y	z	$f(x, y, z)$
0	0	0	1
0	0	1	1
0	1	0	0
0	1	1	0
1	0	0	1
1	0	1	1
1	1	0	1
1	1	1	0

4. Hur många booleska funktioner f med tre variabler uppfyller villkoren att $f(0, 0, 1) = f(1, 1, 1) = f(1, 0, 0) = f(1, 0, 1)$

Lösning: Antalet sådana funktioner är 2^5

5. Låt $f(x, y, z) = x \cdot y \cdot z + x \cdot z + y \cdot z$ vara en boolesk funktion av tre variabler. Skriv f på fullständig konjunktiv normalform

Svar: $f(x, y, z) = x \cdot y \cdot z + x \cdot z + y \cdot z$ ger tabellen

x	y	z	f(x,y,z)
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	0
1	1	1	1

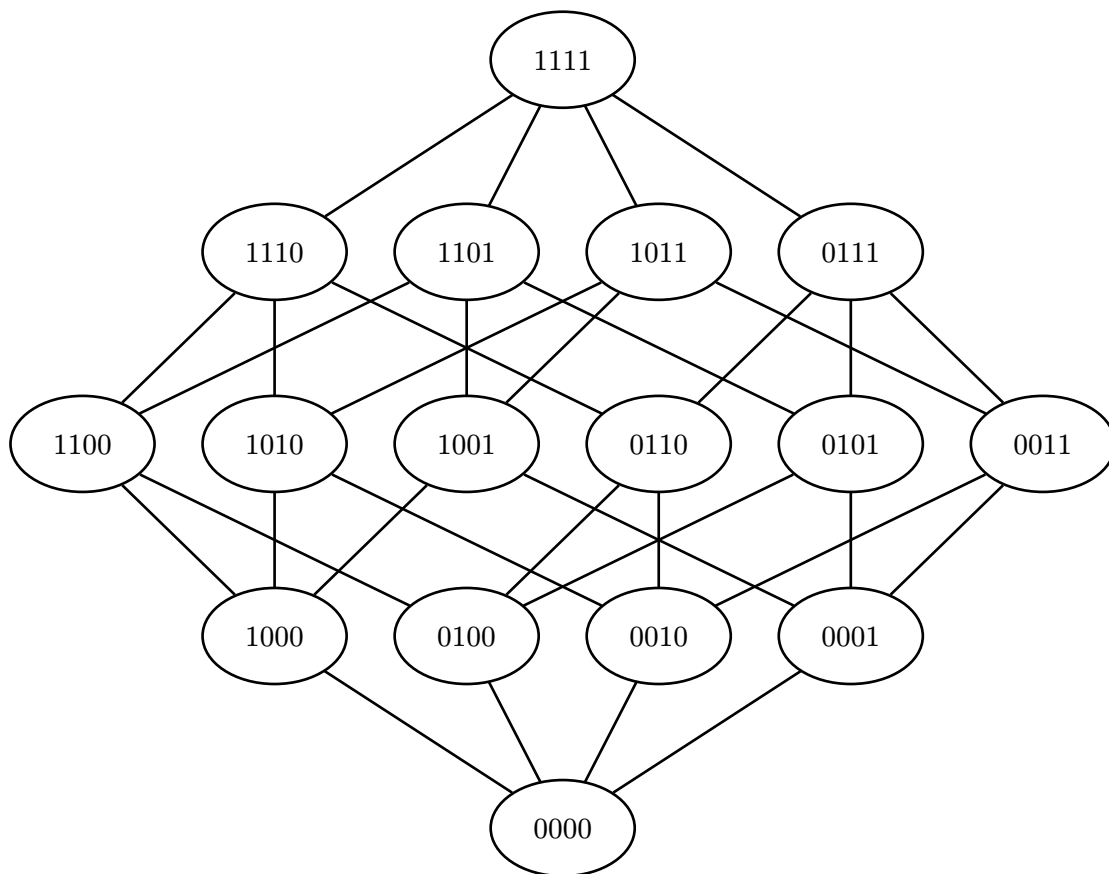
Detta ger att $f = (x + y + z)(x + y + \bar{z})(x + \bar{y} + z)(\bar{x} + y + z)(\bar{x} + \bar{y} + z)$

6. Hur många booleska funktioner $f(x, y, z)$ med 3 variabler x, y, z finns det som uppfyller villkoret att $f(0, 0, 1) + f(0, 0, 0) + f(1, 1, 1) \leq f(1, 0, 1)$? (Vi adderar förstås booleskt.)

Lösning: Vi delar upp i två fall. Antag först att $f(1, 0, 1) = 0$. Då är $f(0, 0, 1) = f(0, 0, 0) = f(1, 1, 1) = 0$, och det finns 2^4 sådana funktioner. Antag nu att $f(1, 0, 1) = 1$. Då är kravet i olikheten alltid uppfyllt, och det finns 2^7 sådana funktioner. Totalt finns alltså $2^4 + 2^7$ sådana funktioner

7. Låt F_2 vara mängden av alla booleska funktioner med 2 variabler. Definiera en relation R på F_2 genom att sätta $f(x, y) R g(x, y)$ om $f(x, y) \leq g(x, y)$ gäller för alla olika värden på x och y . Visa att R är en partialordning och rita Hassediagrammet för (F_2, R) .

Lösning: Att relationen R är reflexiv och transitiv är uppenbart. Antisymmetrin kan motiveras på följande sätt: om $f(x, y) \leq g(x, y)$ och $g(x, y) \leq f(x, y)$ för alla $x, y \in \{0, 1\}$, så måste $f(x, y) = g(x, y)$ för alla $x, y \in \{0, 1\}$. Hassediagrammet:

där t.ex. **1101** är funktionen f där $f(0,0) = 1$, $f(0,1) = 1$, $f(1,0) = 0$, $f(1,1) = 1$ och **0100** är funktionen g där $g(0,0) = 0$, $g(0,1) = 1$, $g(1,0) = 0$, $g(1,1) = 0$. Generellt representerar en nod "abcd" funktionen h där $h(0,0) = a$, $h(0,1) = b$, $h(1,0) = c$, $h(1,1) = d$.

8. Skriv den booleska funktionen $f(x, y, z) = \overline{x + \overline{y}z} + \overline{\overline{y} + xz}$ på fullständig disjunktiv normalform.

Lösning: $f(x, y, z) = \overline{x + \overline{y}z} + \overline{\overline{y} + xz} = \overline{x}yz + y\overline{x}z$ ger tabellen

x	y	z	f(x, y, z)
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	1
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	0
1	1	0	1
1	1	1	0

och $f = \overline{x}y\overline{z} + \overline{x}yz + x\overline{y}z$ är disjunktiv normalform

9. a) Hur många booleska funktioner $f(x, y, z)$ med 3 variabler som uppfyller villkoren $f(0, 0, 0) = f(1, 1, 1)$ och $f(0, 0, 1) \neq f(1, 0, 0)$ finns det?

b) Hur många booleska funktioner $f(x, y, z)$ med 3 variabler uppfyller att $f(0, 0, 0) \leq f(1, 1, 1)$ och $f(0, 0, 1) \leq f(1, 0, 0)$?

a) Lösning: Det finns 2 sätt att välja funktionsvärdet $f(0, 0, 0)$ (och därmed även $f(1, 1, 1)$). Där efter finns 2 sätt att välja funktionsvärdet $f(0, 0, 1)$ (och därmed även $f(1, 0, 0)$). Övriga funktions-värden kan sedan väljas på 2^4 sätt. Alltså finns 2^6 booleska funktioner som uppfyller villkoren.

b) Lösning: Om $f(0, 0, 0) = f(0, 0, 1) = 0$, så finns 2^6 sådana funktioner; om $f(0, 0, 0) \neq f(0, 0, 1) = 0$, så finns 2^5 sådana funktioner; $f(0, 0, 0) \neq f(0, 0, 1) = 1$ ger också 2^5 booleska funktioner; och $f(0, 0, 0) = f(0, 0, 1) = 1$ ger 2^4 funktioner. Totalt finns alltså $2^6 + 2^5 + 2^5 + 2^4 = 144$ funktioner som uppfyller villkoren